

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای پزشکی

عنوان

بررسی کیفیت زندگی و عوامل مرتبط با آن در کودکان سرطانی
مراجعه کننده به بیمارستان شهید مدنی خرم آباد در نیمسال اول سال

۱۳۹۷

استاد راهنما

دکتر سعید کردیان

استاد مشاور

دکتر بابک عبدالکریمی

دکتر مهدی بیرجندی

نگارش

رویا ایمانی

مهر ماه ۱۳۹۷

چکیده

مقدمه: سرطان‌ها به عنوان یکی از علل عمده مرگ‌ومیر در جهان می‌باشند. سرطان کودکان به مواردی از سرطان‌ها اطلاق می‌شود که در کودکان زیر ۱۵ سال تشخیص داده می‌شود. درمان بیشتر سرطان‌ها، سمیت و اثرات جانبی به همراه دارد که کیفیت زندگی کوتاه‌مدت و بلندمدت کودکان سرطانی و خانواده آنها را تغییر می‌دهد. این مطالعه با هدف بررسی کیفیت زندگی و عوامل مرتبط با آن در کودکان سرطانی مراجعه کننده به بیمارستان شهید مدنی خرم‌آباد در نیمسال اول سال ۱۳۹۷ طراحی و اجرا گردید.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی بود. جامعه مورد مطالعه شامل تمامی کودکان مبتلا به سرطان مراجعه کننده به بیمارستان مدنی خرم‌آباد در نیمسال اول سال ۱۳۹۷ بود. روش نمونه‌گیری به صورت سرشماری انجام شد. اطلاعات مورد نظر از طریق پرسشنامه و پرونده‌خوانی جمع‌آوری گردید. پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌ها وارد نرم‌افزار SPSS ۲۱ شدند و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. پس از جمع‌آوری داده‌ها و وارد کردن آنها در نرم‌افزار SPSS 21، پس از محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی مناسب جهت تحلیل داده‌ها، از آزمون‌های تحلیل چند متغیره و ضریب همبستگی پیرسون استفاده و نتایج در سطح معناداری ۰/۰۵ گزارش شدند.

نتایج و یافته‌ها: در مطالعه حاضر از ۶۵ کودک مورد مطالعه ۴۰ کودک دختر (۶۱,۵٪) و ۲۵ کودک (۳۸,۵٪) پسر بودند. میانگین سنی دختران $6,63 \pm 2,95$ سال و میانگین سنی پسران $7,15 \pm 3,01$ سال بود. همچنین مشاهده شد که اکثر کودکان مورد مطالعه در خانواده‌هایی با بیشتر از ۳ فرزند (۲۷,۷٪)، سطح تحصیلات پدر فوق دیپلم و بالاتر (۴۰٪)، سطح تحصیلات مادر زیر دیپلم (۳۸,۵٪)، شغل پدر کارمند (۳۶,۸٪)، شغل مادر خانه دار (۸۹,۲٪)، ساکن شهر (۶۹,۲٪)، مرحله بیماری پیشرفته (۶۷,۶٪)، نداشتن جراحی به علت سرطان (۷۰,۳٪) و مبتلا به ALL (۶۰٪) بودند. همچنین از نظر آماری ارتباط معنی‌داری بین کیفیت زندگی و محل سکونت ($P < 0,001$)، تعداد فرزندان خانواده ($P = 0,04$)، سطح تحصیلات پدر ($P < 0,001$)، سطح تحصیلات مادر ($P < 0,001$)، شغل پدر ($P = 0,003$)، شدت درد ($P = 0,016$)، شدت خستگی ($P = 0,019$)، وضعیت اقتصادی خانواده ($P < 0,001$) مشاهده شد. اگرچه ارتباط معنی‌داری از نظر آماری بین کیفیت زندگی و جنسیت ($P = 0,723$)، سطح تحصیلات کودک ($P = 0,788$)، شغل مادر ($P = 0,26$)، مرحله بیماری (۸۸۴)، سابقه انجام جراحی به علت سرطان ($P = 0,615$)، نوع سرطان

($P=0,791$)، مرحله ابتلا به ALL ($P=0,509$)، طول مدت بیماری ($P>0,05$) و وجود درد ($P=0,05$) مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج حاصل از مطالعه حاضر می‌توان نتیجه گرفت که از نظر آماری ارتباط معنی‌داری بین کیفیت زندگی و محل سکونت، تعداد فرزندان خانواده، سطح تحصیلات پدر و مادر، شغل پدر، شدت درد، شدت خستگی و وضعیت اقتصادی خانواده وجود داشت. اگرچه ارتباط معنی‌داری از نظر آماری بین کیفیت زندگی و جنسیت، سطح تحصیلات کودک، شغل مادر، مرحله بیماری، سابقه انجام جراحی به علت سرطان، نوع سرطان، مرحله ابتلا به ALL، طول مدت بیماری و درد وجود ندارد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده این نوع مطالعه با حجم نمونه بیشتر و در جمعیت‌های مختلف نیز انجام شود.

واژه‌های کلیدی: کیفیت زندگی، کودکان سرطانی، خرم‌آباد.

Abstract

Introduction: Cancer is one of the leading causes of mortality in the world. Childhood cancer is one of the cancers that is diagnosed in children under the age of 15 years. Treatment for most cancers has toxicities and side effects that change the quality of life in the short term and long term for cancer patients and their families. The aim of this study was to evaluate the quality of life and its related factors in cancerous children referred to Shahid Madani Hospital in Khorramabad in the first half of 2018.

Material and methods: This was a descriptive cross-sectional study. The study population included all the children with cancer referred to Shahid Madani Hospital in Khorramabad in the first half of 2018. The sampling method was census-based. The data were collected through a questionnaire. After collecting data, the data was entered into SPSS 21 software and analyzed statistically. After calculating the central indices and the appropriate dispersion for data analysis, multivariate analysis, independent t-test, Mann-Whitney test, ANOVA, Kruskal-Wallis test, Pearson correlation coefficient and Spearman correlation were used and the results were reported at the significance level of 0.05.

Results: In this study, from 65 children, 40 children (61.5%) were girls and 25 children (38.5%) were boys. The mean age of the girls was 6.63 ± 2.95 and the mean age of the boys was 7.15 ± 3.01 years. The following results were observed for most of the children: more than 3 children in the family (27.7%), father's educational level of associate degrees and higher (40%), mother's educational level of high school diploma and lower (38.5%), father's occupation of being an employee (36.8%), mother's occupation of being a homemaker (89.2%), urban residence (69.2%), advanced stage of the disease (67.6%), no history of

cancer surgery (70.3%) and history of ALL (60%). Also, there was a significant relationship between quality of life and residence ($P < 0.001$), number of children in the family ($P = 0.04$), father's educational level ($P < 0.001$), mother's educational level ($P < 0.001$), father's occupation ($P = 0.003$), severity of pain ($P = 0.016$), severity of fatigue ($P = 0.019$), and family economic status ($P < 0.001$). However, there was not a statistically significant relationship between quality of life and gender ($P = 0.723$), child's educational level ($P = 0.788$), mother's occupation ($P = 0.26$), stage of the disease ($P = 0.884$), history of cancer surgery ($P = 0.615$), type of cancer ($P = 0.791$), stage of ALL ($P = 0.509$), duration of the disease ($P > 0.05$) and pain ($P = 0.05$).

Conclusion: According to the results of this study, it can be concluded that there is a statistically significant relationship between quality of life and place of residence, number of children in the family, parents' education level, father's occupation, severity of pain, severity of fatigue and family economic status. However, there is no statistically significant relationship between quality of life and gender, child's educational level, mother's occupation, stage of the disease, history of cancer surgery, type of cancer, stage of ALL, duration of the disease and pain. It is suggested that in future studies, this type of study should be done with a larger sample population and in different populations.

Key words: Quality of Life, Childhood Cancer, Khorramabad.

Lorestan University of Medical Sciences
School of Medicine

A Thesis
Presented for the
Doctor of Medicine Degree

*Evaluation Quality of Life and its Related Factors in
Cancerous Children Referring to Shahid Madani Hospital
in Khorramabad at first semester of 2018*

By: Roya Imani

Supervisor: Dr. Saeid Kordian

Advisor: Dr. Babak Abdolkarimi
Dr. Mehdi Birjandi

2018